

NARODNI DNEVNIK

Izhaja vsak dan opoldne, izvemši nedelje in
praznike.

Mesečna naročnina: V Ljubljani in po pošti:
Din 20.—, inozemstvo Din 30.—.

Neodvisen političen list.

UREDNIŠTVO:

SIMON GREGORČIČEVA ULICA ŠTEV. 23.

UPRAVNIŠTVO: KONGRESNI TRG ŠTEV. 3.

TELEFON ŠTEV. 2852.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisanim vprašanjem naj se priloži znamka
za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu štev. 13.633.

Beseda o dobrem časopisju.

Izvrstno smo se zabavali, ko smo čitali v včerajšnjem »Jutru« nauk o dobrem časopisju in o naših napakah. Je vendar več ko zanimivo, če deli dobre nauke »Jutro«, ki bi pač samo najbolj potrebovala nauka o dobrem časopisju, da ne bi bilo osem »Jutrovih velikih strani tako vzorno praznih na resnih stvareh.

Je sicer brez dvoma, da je ena glavnih nalog časopisja, da informira svoje bralce o važnih dogodkih. Toda treba je informirati pravilno in natakati ljudem čistega vina, ne pa poročati samo v zmišlu strankarskih želj. Kajti časopisje mora v prvi vrsti služiti resnici in javnosti in tudi če je časopisje strankarsko, bi smelo le propagirati strankin program, tolmačiti in pojasnjevati njene težnje, ne pa zaradi blagra stranke preiti resnice ali jo celo potvarjati. V današnjih časih se žal smatra tako visoko pojmovano časnikarstvo kot norost, toda to je samo zaradi tega, ker je vsa javna morala tako silno padla. V normalnih razmerah pa je tako naziranje o časopisju samoposebi umevna stvar. Prepuščamo vesti »Jutra«, da presodi, če je to kardinalno zahtevo dobrega časopisja izpolnjevalo.

Pa je še druga razlika med informacijami in informacijami. Časopisje ima poročati v prvi vrsti le o tem, kar zanima javnost, ne pa o tem kar družji instinkti. Privlačni skandali, pa naj jih zakrivijo tudi ljudje na dnu življenja nikogar ne brigajo, in časopis, ki ne respektira nesrečo bližnjega, temveč dela iz nje neslane dovipe, tak časopis je brez čuta za dostojanstvo človeka. Je to popolno pomanjkanje srčne kulture, ki pa dobremu novinarju nikdar ne sme manjkati. A kaj naj rečemo o listu, ki smatra razne skandale kot edino sredstvo za uspešen lov na naročnike! Ali mora ta židovska iznajdba priti tudi med slovenski narod?

Čeprav pa je informativna služba časopisja nad vse važna, vendar pa ni najvažnejša. Zakaj dober časopis mora biti vodnik naroda, mora biti klicar nove dobe in tisti organ, ki zbira vse dobre sile v narodu in tako omogoči narodov napredek. V tem je ravno največji pomen časopisja in v tem je njegova historična zasluga za človeštvo. Ravno tako pa tudi časopis nima večje krivde, kakor če se tej svoji nalogi izneveri.

Časopisje mora zato nujno biti napredno in v nasprotju z njegovo glavno nalogo je, če je reakcionarno, ker kako naj kliče človeštvo k poti naprej, če mu je na pogled obrnjen vedno nazaj. Naše takozvano napredno časopisje pa je ravno v tej točki najmanj napredno. Njegov pogled je vedno obrnjen nazaj v blažene čase praznega boja med klerikalci in liberalci in da bo nesreča popolna, je na to svojo reakcionarnost še ponosno.

V značaju naprednega lista je nadalje, da je demokratično, da se ne izogiba diskusiji, temveč da jo vedno sprejme, ker le tako je napredek javnosti mogoč. A tu zopet vidimo, da naše takozvano napredno časopisje sploh noče diskusije in da smatra za svojo dolžnost, da tudi najbolj važne predloge zamolči.

Čim večji je list, tem večje so njegove dolžnosti in tudi tem višje, ker ima večji vpliv na javnost. Pri nas pa nekateri mislijo, da zadostuje, če s kvantiteto ubijajo kvaliteto v listu in da je glavno samo strankarska služba in škandalna kronika.

Veak list ima velike dolžnosti do javnosti in kako pojmuje te dolžnosti, v tem je znak njegove dobre, ne pa v njegove obsegu. In ker se mi tega zaveda in smo si svesti tudi svojega pošte-

Vlada se pripravlja na volitve.

Vukičević proti Maksimovičevi politiki.

Beograd, 28. aprila. Vprašanje popolnitve vlade, o katerem se je zadnje dni stalno trdilo, se ne bo tako kmalu izvršilo, kakor se je mislilo, je odloženo, kakor se z gotovostjo računa, na daljši čas. Zdi se, da se bo Velja Vukičević držal svoje izjave, ki jo je dal pred nekoliko dnevi in v kateri je naglasil, da ni nikake nujnosti za popolnitev vlade.

Zanimivo je, da so vladni krogi, kakor se je včeraj opazilo, neobičajno okupirani s pripravi za eventualne volitve. Čeprav se v današnji vladi prav malo govori o tem, da ima volilni mandat, se vendarle vidi, da so se vladna prizadevanja začela gibati v pravcu, da se izvrše čim boljše priprave, ki so potrebne za volilno kampanjo in za volitve same. Kar se tiče volitev in roka, in katerem naj bi se izvedle, se opaža, da sta v današnji vladi dve struji. Prva, ki jo tvorijo demokrati in ki zahtevajo, da se pojde na volitve takoj in da se te izvedejo še to leto, in druga, ki jo tvorijo radikali, in to ne samo oni, ki so izven današnje vlade, ampak tudi pristavi današnje vlade in celo sam Velja Vukičević gre za tem, da se vprašanje volitev odloži vse dotlej, dokler se ne izvrše priprave, ki so v to svrhu potrebne. Vendar pa se tudi ta skupina zavzema za to, da se izvedejo volitve najkasneje to jesen.

Priprave za volitve so se začele vršiti prav živahno. Opažajo se razne konference, ki se vrše vsak dan v to svrhu. Iz vladnih vrst se trdi, da bo vlada začela v prvi vrsti urejevati prilike v raznih krajih, kjer so njene skupine posebno

zainteresirane, in to najbolj v Vojvodini in Srbiji. V zvezi s tem se je vršila včeraj konferenca pri ministrskem predsedniku in ministru notranjih del Velji Vukičeviću, na kateri so sodelovali trije poslanci iz Vojvodine, ki pripadajo skupini Ljube Jovanovića, in sicer Svetozar Stanković, Bela Stibić in Joca Lalošević. Konferenca je nadaljevala tudi popoldne svoje delo in je trajala do 8. zvečer. Razpravljalo se je o navažnejših gospodarskih finančnih in administrativnih vprašanjih Vojvodine. Vlada je že včeraj razrešila službe Dragoslava Djordjevića, komisarja občine Subotica. Ta akt Velje Vukičevića je zelo značilen, ker je bil komisar Dragoslav Gjorgjević znan kot eksponent Bože Maksimovića. Sicer pa je bil Djordjević v stalnem konfliktu z večino subotičke radikalne organizacije in z radikalnimi poslanci iz subotičkega okrožja. Zato je bil tudi na njih zahtevo odpuščen. Razentega so se proti Djordjeviću večkrat pritoževali predstavniki opozicije. Zato se ta akt Velje Vukičevića splošno odobrava in se smatra kot zelo značilna gesta Velje Vukičevića, da je začel s korekturo politike, ki jo je vodil Boža Maksimović. Posle mestnega komisarja v Subotici bo opravljal začasno veliki župan v Subotici Karlo Stipić. Po tem odpustu Djordjevića bo prišla, kakor se doznava, vrsta na velikega župana bačke oblasti Milivoja Petrovića v Somboru zaradi raznih pritožb proti njemu. Iz vladnih krogov se je doznalo, da bo potem prišlo do odpusta še drugih predstavnikov Maksimovičeve politike.

Demokratske priprave za volitve.

Beograd, 28. aprila. Opaža se, da so demokrati zlasti zavzeti s svojim strankarskim delom. Pri njih se vrše redni sestanki v pravcu volilnih priprav. Od njih je določen dr. Šumenković, da se briga za vse zahteve demokratskih poslancev in za potrebe stranke v vladi. Zato se tudi vse konference vrše v ministrstvu za zgradbe.

Včeraj popoldne je tudi bila konferenca, na kateri so poleg ministrov demokratske stranke sodelovali tudi nekateri člani demokratskega kluba in

glavnega odbora. Ti sestanki so čisto stranske narave in se večinoma nanašajo na razna predhodna dela, ki so potrebna za volitve. Sinočnja konferenca se je poleg tega bavila zlasti v vprašanju izprememb, ki naj bi se izvršile v uradništvu, posebno v resoru ministristva notranjih del v korist demokratske stranke. Na tej konferenci je bilo sklenjeno, da se vrši v petek ob 10. dopoldne seja glavnega odbora po sestavi nove vlade. Na tej seji se bo diskutiralo o politiki stranke.

PAŠIČEVCI SE BOJE VOLITEV.

Beograd, 28. aprila. Včeraj se je opazilo, da je kabinet Velje Vukičevića v stalnem stiku tudi z ostalimi parlamentarnimi skupinami. Po dr. Šuperini, ki je bil pri Vukičeviću, je posetil predsednika vlade bivši minister za trgovino in industrijo dr. Krajač, in to dopoldne in popoldne.

Okrog Vukičevića se kretajo tudi ugledni pašičevci, a njihovo konferiranje ima drug značaj in drugo svrhu. Nezadovoljni radikali si prizadevajo, da bi izkoristili situacijo Velje Vukičevića v svoje dobro in streme za tem, da napravijo, ako le mogoče, kak aranžman med Veljo Vukičevićem in njegovo skupino. Opaža se, da se oni zelo boje posledic, ki bi jih pretpeli o priliki bližnjih volitev. Oni čutijo, da se orientacija Velje Vukičevića vedno bolj oddaljuje od njih

nega dela, zato se ne bojimo sodbe javnosti in zato tudi z vso hvaležnostjo odklanjamo nauke »Jutra«. Okusi pač niso enaki in nekaterim je zunanost več od notranosti. Toda dobro časopisje te napake nima.

in so vedno bolj v strahu, da bodo prihodnje volitve v prvi vrsti zadele njihovo skupino. Od njihove skupine je posetil sinoči V. Vukičevića dr. L. Popović.

DNEVNI RED DANAŠNJE VLADNE SEJE.

Beograd, 28. aprila. Danes ob 5. popoldne je bila sklicana seja ministrskega sveta. Iz pisarne ministrskega predsednika je objavljen tale dnevni red: I. Ministrstvo za promet. 1. Nabava železniškega materiala na račun naše prodaje tobaka na Poljskem. 2. Izprememba člena 40. o voznih olajšavah. 3. Vprašanje avtomobila patriarha Dimitrije. II. Ministrstvo za zgradbe. 1. Razdelitev kredita, odobrenega za pomoč in subvencije za meddržavne ceste. 2. Izdelava kaldrme v Rači. 3. Določitev nagrade članom gradbenega sveta. III. Ministrstvo socijalne politike. 1. Predlogi in debata o invalidskem fondu. 2. Komisija za odkup invalidskih podpor. 3. Komisija za naku obveznic vojne odškodnine. 4. Izseljeniški interministerijski odbor. 5. Odbor za podpisanje in zidavo uradniških stanovanj. 6. Višja stanovanjska sodišča.

Anglija je v italijansko-jugoslovenskem sporu desinterezirana.

Beograd, 28. aprila. Včeraj je posetil ministra zunanjih poslov italijanski poslanik Bodredo. Dalje časa se je zadržal pri bivšem pomočniku ministra zunanjih poslov Markoviću, ki je izročil včeraj posle pomočnika novemu pomočniku Stevi Pavloviću. Smatra se, da je ta poset Bodrera kakor tudi presinočni poset francoskega in angleškega poslanika v zvezi z zadnjim poskusom, ki ga dela angleška vlada, da bi se spor med nami in Italijo rešil na miren način. Politični krogi opozarjajo zlasti na pisanje lista »Daily Telegraph«, kjer je rečeno, da se Anglija prapravlja za umik iz vse te tvari in da izjavi svoj desintereselement. Tako pisanje »Daily Telegrapha« ima svoj izvor v prihodu novega poslanika v Londonu Bordonara, ki je bil šef oddelka za »bližji Istok« v Rimu. To se smatra v Beogradu kot znak, da je nastopil resen moment v spornem vprašanju, ki obstoja med nami in Jugoslavijo. Zato se misli, da se morajo ta vprašanja resno pretresati, da se izognemo vsakemu nesoglasju, ki bi še moglo nastati.

JUGOSLOVENSKA VOJAŠKA MISIJA ODPOTOVALA V TURČIJO.

London, 28. aprila. »Daily Telegraph« potrjuje svojo vest, da je jugoslovenska vojaška misija pod vodstvom treh generalov odpotovala v Angoro, da prouči možnost turško-jugoslovenskega vojnega sodelovanja. Trdi se, da so poskusi jugoslovenskega generalnega štaba uspeli vsled prijateljske podpore, ki jo je v tej stvari nudila sovjetska vlada s svojim vplivom na odločitev turške vlade.

LOCARNSKI PAKT MED AMERIKO IN FRANCIJO.

Pariz, 28. aprila. Predsednik univerze Columban g. Butler je poslal pismo listu »Newyork Times«, v katerem poziva ameriško vlado, da naj sprejme predlog francoskega ministra zunanjih poslov Brianda o sklenitvi mirovnega pakta. Briand je predložil sklenitev takega pakta po vzorcu Locarna, ki sicer ne določa obligatne arbitraže, izključenje vsak napad in izjavlja, da obe državi principiarno obsojata vojno.

NIKIĆ SNUJE PROTIRADIČEVSKO FRONTO.

Zagreb, 28. aprila. Po svojem povratku iz Dalmacije je izjavil dr. Nikić novinarjem, da vlada po vsej Dalmaciji veliko nezadovoljstvo z Radićem in da postaja zeto protiradičevska fronta vedno bolj mogoča. V ta namen je imel tudi že več uspešnih pogajanj.

ZADNJA POT KISIĆA.

Split, 28. aprila. Včeraj popoldne je bil spreved Vinka Kisića, katerega se je udeležila ogromna množica ljudstva. Nosili so 17 vencov. Na spreved je prišel kot delegat centralne uprave zagrebške sekcije JNU Slavko Vodvarška, ki je izrazil sožalje v imenu JNU. Krsto so prenesli iz hiše splitski novinarji. Vse mesto je zavito v črno. Prispelo je tudi večje število sožalnic.

USPEH NAŠIH LETALCEV.

Beograd, 28. aprila. Naša letalca Sondermayer in Bajdak sta prispela predvčerajšnjim v Karaki in nadaljevala včeraj ob 9. in četrt polet proti Bombayu. Nato bosta obletala vso Indijo, nakar se bosta vrnila v domovino. Iz Bombaya poletita na Ceylon in odtod v Kalkuto.

Dnevne vesti.

VRNITE DNEVNICE!

Zadnji »Kmeti list« se je zopet silno razkorčel zaradi dnevnice, ki jih bodo dobivali člani oblasne skupščine.

Naj bodo gospodje, ki so proti tem dnevniciam tudi dosledni in naj zato odklonijo sprejem dnevnice, oziroma jih naj v celoti naklonijo javnim dobrodelnim ustanovam.

Seje potem bo njih protestiranje res kaj veljalo. Obenem pa bodo imeli tudi to za doživetje, da bodo spravili vse klerikalne člane oblasne skupščine v nemalo zadrego.

Pričakujemo torej energično dejanje mesto praznega ogorčenja!

— »Uradni list« št. 45 z dne 26. t. m. z dne 26. t. m. objavlja finančni zakon za leto 1927/28 z vsemi dopolnili vred.

— Prvi maj in stanovanjski najemniki v starih hišah. Centrala Saveza stanovanjskih najemnikov v Zagrebu je poslala pred par dnevi v Beograd deputacijo, ki bo izročila predsedniku vlade in ministru za socialno politiko spomenico Saveza, ki zahteva predvsem podaljšanje stanovanjskega zakona iz leta 1925 in njegove novle iz leta 1926. Če ta akcija ne uspe do 1. maja, namerava oddati takoj dve spomenici na mednarodne forume, in sicer eno Ligi za človeške pravice, drugo pa Mednarodnemu uradu dela. Razven tega pošlje Savez v tem slučaju dva delegata na kongres Mednarodne organizacije najemnikov, ki se vrši meseca junija v Pragi, da bosta zastopala interese stanovanjskih najemnikov iz naše države. Na kongres pojdeta tajnik Saveza Branko Kurelac in Mohor iz Maribora, tudi beograjsko Udruženje kiradžija pošlje tja svojega delegata.

— Proslava 1. majnika prepovedana. Kot poročajo zagrebški listi, je poslalo notranje ministarstvo vsem velikim županom navodila glede postopanja ob priliki proslave 1. majnika. Javni obhodi bodo prepovedani, ostale slavnosti dovoljene.

— Kongres jugoslovenskih novinarjev. Letošnji kongres jugoslovenskih novinarjev se vrši med 8. in 20. septembrom v Sarajevu. Udeležencem bo dovoljen za vožnjo po državnih železnih 25odstoten popust.

— Velikonočni železdec Beograda. Po podatkih trošarske statistike je bilo za časa pravoslavnih velikonočnih praznikov prodanih v Beogradu 28.000 jagnjet in preko 8000 prasev. Če dodamo k temu nad 1.000.000 jajc, si lahko predstavljamo, kakšen apetit je imel Beograd te dni.

— Velik promet v sušaški luki. V sušaški luki je trenutno izredno živahen promet. Pred luko so zasidrani: dva velika italijanska, en nemški in en naš parnik z repariacijskim blagom, ki ne morejo v luko, ker je prenapolnjena. V luki gasi osem velikih parnikov, tofati, ko bo delo končano, bodo nalagali les. Da je mogoče obvladati promet, se je moral podaljšati delovni čas. Vsega skupaj se nahaja v luki kakih 20 parnikov ne vstevši vojno mornarico.

— Razpisana mesta. Razpisana so mesta pisarniških uradnikov pri deželni sodišču v Ljubljani, pri okrajnem sodišču na Vrhniki in pri okrajnem sodišču v Logatcu. Prošnje je vložiti najkasneje do dne 31. maja 1927 pri predsedništvu deželnega sodišča v Ljubljani. Podrobnosti glej v »Uradnem listu« št. 45. od 26. aprila 1927.

— Naša letalca pristala v Bombay. Inž. Sundermayer in poročnik Bajdak sta pristala srečno v Bombay. Jugoslavija je nanju lahko ponosna.

— Mednarodna konferenca o zračnem prometu se vrši te dni v Londonu. Konferenco je otvoril državni podtajnik ministrstva za zračni promet Sassoon.

— Kongres hotelirjev na Dunaju. Iz 67 evropskih mest je prišlo začetkom tedna okoli 150 hotelirjev na Dunaj, da se tu dogovore o racionalnem vodstvu svojih podjetij.

— Društva za tujski promet so s hotele v ožji dotiki in tako je tudi komisija za tujski promet na Dunaju in na Nižem Avstrijskem njih gostitelj. Zadnji dan bodo zborovali na Semeringu. — Tudi iz naše države je nekaj zastopnikov, kakor: iz Ljubljane Rist Konrad in sin za hotel Union, iz Zagreba Montagnon Jean za hotel Esplanade, iz Osijeka Kalman Meo za hotel Royal.

— Predavanje na Dunaju. V »Oesterreichische Leogesellschaft« je predaval preteklo soboto znani naš zgodovinski znameniti dr. Vlado Džordjevič, učenjak in po poklicu zdravnik, in sicer je predaval o slavnem caru Stefanu Dušanu. Džordjevič je namreč napisal srbski in nemški zgodovinski roman z imenom slavnega cara. Na ta večer je čital nekatere odlomke iz tega romana. Posebno je zbudila napeto pozornost poslušalcev slika o zborovanju Sabora dne 21. maja leta 1349, ko je slavní car sredi takratne srednjeveške »pestne pravice« predložil v odobrenje svoj znameniti človekoljubni zakon.

Podal je polno sliko tega velikega cara in plemstva ter svečenstva tedanje dobe. — Imel je polno dvorano odličnih poslušalcev. Med temi so bili: poslanik dr. Milan Milošević in mnogo njegovih uradnikov, konzul Steinecker, generala Sarkotić in pl. Haller, polkovnik Zaumbaum itd.

— Kontrola nad učitelji glasbe v Rumuniji. Rumunsko prosvetno ministarstvo je izdalo naredbu, po kateri se imajo podvržeti vsi učitelji glasbe v državi, ki hočejo svojo obrt še nadalje izvrševati, državnim izpitom. Izpiti se bodo polagali pred posebno komisijo, ki jo imenuje prosvetni minister. Obsegali bodo teoretične in praktične predmete.

— Železniško nesrečo pri Vinkovcih je zakrivil, kot je ugotovila preiskovalna komisija, kretničar na postaji v Vinkovcih. Kretničar je izjavil, da je kretnico že postavil na prazni tir, nikar je zaspal. Sophanje prihajajočega vlaka ga je zbudilo. V polsnu je zgrabil za kretnico ter jo postavil zopet na tir,

na katerem je stal brzovlak. Kretničar je bil aretiran in izročen državnemu pravdnstvu v Mitroviči. Pogreba žrtve karambolaže, strojevodje tovornega vlaka Zarka Milakovića, se je udeležila velika množica Vinkovčanov. Milaković zapušta vdovo in dva nepreskrbljena otroka.

— Katastrofalna poplava v Ameriki. Iz Newyorka poročajo: Reka Mississippi je poplavlila doslej nad 25.000 kvadratnih kilometrov zemlje. Tekom prihodnjih dni bo poplavljenih nadaljnjih 20.000.000 juter. Pri Greenville-u je 6000 ljudi popolnoma odrezanih od ostalega sveta. Ker se je bati, da pomro od gladi, jih bodo skušali preskrbeti vsaj z najpotrebnejšimi živili potom aeroplanov. Poplava zavzema take dimenzije, da pišejo ameriški listi o pravcitem vesoljnem popotju. Najbolj prizadete so države Tennessee, Arkansas, Louisiana in Mississippi. Število smrtnih žrtev se čeni na 300 do 500, dasi je bilo identificiranih doslej šele okoli 100 mrtvecev. Šest velikih mest je pod vodo, med njimi Memphis, ki šteje 200.000 prebivalcev. Po izjavah izvedencev se bo voda odtekla šele lekom meseca dni. Vlada in javne korporacije so organizirale velikopotezne pomožne akcije.

— Epidemija kolere v Indiji. Po angleških uradnih poročilih divja v Bengaliji že tri mesece epidemija kolere. Doslej je ugrabila bolezen že nad 15.000 ljudi, domneva pa se, da utegne narasti število žrtev na 40 do 50 tisoč. Oblasti so ukrenile obširne mere za pobijanje epidemije.

— Vremenske katastrofe v severni in srednji Nemčiji. Iz severne in srednje Nemčije poročajo o orkanih in poplavih, ki so povzročile veliko škodo. Na Saškem je pod vodo okoli 300.000 jutev plodne zemlje. Okoli 60.000 glav živine je ogroženih od poplave. V Berlinu je divjal te dni silen orkan, ki je povzročil zlasti veliko škodo v javnih nasadih, kjer je izruval mnogo dreves. Se predno se je poglobil vihar, se je utrgal oblak.

— Katastrofalna eksplozija. Te dni je eksplodirala v bližini arsenala Madridu ob priliki prireditve umetnega ognja bomba, ki jo je shranil eden od pri prireditvi zaposlenih delavcev v možnar. Nekemu mladeniču je odletelo glavo 300 oseb pa je bilo težko poškodovanih, od katerih so dosled 3 poškodbam podlegli. Več onesrečenecem so morali amputirati obe nogi. Po eksploziji je izbruhnila med gledalci panika, več oseb je skočilo v reko, ki se nahaja v bližini, pri čemur so 3 utonili.

— Velikanski požar na Sedmograškem. V mestu Bistrici na Sedmograškem je izbruhnil te dni požar, ki je upepelil 170 poslopij, med tem protestantovsko cerkev, sinagogo in 41 večnadsotnih hiš. Mestno hišo so obvarovali z velikim naporom. Rešilna dela so bila zelo otežkočena, ker je pogorelo mnogo gasilskega orodja. 200 oseb je brez strehe.

— Karambola dveh letal na Angleškem. Nad aerodromom v Eastchurch-u v Angliji sta trčila te dni dva vojaška aeroplana. Dasi sunek ni bil močan, se je poskodoval na enem od aeroplanov rezervoar za bencin, vsled česar se je bencin užgal in je tresčilo letalo iz višine 200 m na zemljo ter se razbilo. Vse štiri osebe, ki so se nahajale v aeroplanu, dva oficirja in dva podoficirja, so zgorlele.

— Ogrožanje zračne proge London — Pariz — Hamburg — Kopenhagen. Pred par dnevi je bila otvorjena zračna proga London — Pariz — Hamburg — Kopenhagen. Naslednji dan se je ponesrečilo neko dansko letalo, ki se je dvignilo v zrak v Hamburgu, na danskem polotoku Stevns-u. Že na dan otvoritve se je ugotovilo, da mistificira zagoveten individij letala s tem, da zlorablja radio-val 900, ki je rezerviran na podlagi mednarodne konvencije izrecno za letala. Neznani individij preprečuje informacije, ki jih rabijo letala ob slabem vremenu, da ne izgube orientacije s tem, da kriči neprestano v vseh mogočih jezikih, dela kraval s pokrovmi, možnarji itd. ter onemogoča tako sistematično vsakršno zračno obvestilno službo. Razni indici govore za to, da gre za majhen privatni ali amaterski pošiljalec, ki se nahaja v rokah nekega zločinca ali pa umobolnega, ki skuša zlasti ob slabem vremenu letala napačno orientirati v svrhu, da bi povzročil nesrečo. Upajo, da ga kmalu izsledijo.

— Šolsko premoženje zapravljen. Trgovec Vladimir Jovanović je poveril kot blagajnik krajnega šolskega sveta v Loznici (Srbi) tekotom zadnjih dveh let vse šolsko premoženje v znesku 245.000 Din. Skušal je poverjeni denar ponovno vrniti, kar se mu pa ni posrečilo, vsled česar je vsota vedno bolj narasčala. Izročili so ga sodišču.

— Iz strahu pred policijskim stražnikom skočil v vodo. Jakob Pucaku je prepovedan za leto dni povratek v Zagreb. Kljub temu pa prihaja tla prav pridno beračiti. Te dni ga je spoznal v bližini Save policijski stražnik ter mu napovedal aretacijo. Tega se je Pucak tako prestrašil, da je skočil z brega na bližnji brod, od tam pa v Savo. No, stražnik je skočil za njim, ga izvelkel iz vode in odgnal v policijski zapor. Policija je izročila Pucaka sodišču, kjer bo moral osedeti kazen, ki mu jo bo diktiralo sodišče radi prepovedanega povratka.

— Samomor profesorja radi nesrečne ljubezni. V Somboru se je ustrelil te dni mlad profesor tamkajšnje meščanske šole, Ivan Kronik. Mlad mož se je bil na pedagoški visoki šoli v Beogradu v eno svojih koleginj tako zaljubil, da je, ko se je vrnil v Sombor, kljub temu, da je bil oženjen in oče dveh otrok, ni mogel pozabiti. Ko je uvidel, da je njegova ljubezna brezupna, je sklenil, da izvrši samomor. Kronik leži v bolnici v agoniji.

— Senzacionalen proces v Newyorku. Te dni se je pričel v Newyorku senzacionalni proces zoper vdovo newyorškega sportnega urednika Snyder-a, ki je umorila v družbi svojega ljubimca Craya svojega soproga. Državni pravdnik je dokazal obtoženki, da je izvalila svojemu soprogu kratko pred umorom pooblastilo za sklep zavarovalne pogodbe, nakar ga je zavarovala za slučaj smrti za 50.000 dolarjev, v slučaju nasilne smrti svoje soproga pa ji je imela izplačati zavarovalnica dvojno vsoto. Nato je opisoval državni pravdnik ljubezen gospe Snyder in njenega prijatelja. Zaljubljeni parček se je nastanil opetovano, kadar se je sportnik Snyder odpeljal na tekmo, v hotelu. Kritičnega večera je legla morilka zvečer s svojim soprogom, ki je bil močno vinjen, spat. Ko pa sta Snyder in osemletna hčerka zaspala, je zopet vstala, pograbila težak kos železa ter bila svojega soproga toliko časa po glavi, da se je onesvestil, nakar sta ga skupno z ljubimcem zadavila z železno žico. Morilec sta se pred umorom poljubila, po umoru pa objela, nakar sta šele sežgala okrvavljeno perilo svoje žrtve. Obtoženka sledi izvajanju državnega pravdnika z mirno in hladnokrvno preudarnostjo, dočim zre njen soobtoženec neprestano topo predse v tla.

proces zoper vdovo newyorškega sportnega urednika Snyder-a, ki je umorila v družbi svojega ljubimca Craya svojega soproga. Državni pravdnik je dokazal obtoženki, da je izvalila svojemu soprogu kratko pred umorom pooblastilo za sklep zavarovalne pogodbe, nakar ga je zavarovala za slučaj smrti za 50.000 dolarjev, v slučaju nasilne smrti svoje soproga pa ji je imela izplačati zavarovalnica dvojno vsoto. Nato je opisoval državni pravdnik ljubezen gospe Snyder in njenega prijatelja. Zaljubljeni parček se je nastanil opetovano, kadar se je sportnik Snyder odpeljal na tekmo, v hotelu. Kritičnega večera je legla morilka zvečer s svojim soprogom, ki je bil močno vinjen, spat. Ko pa sta Snyder in osemletna hčerka zaspala, je zopet vstala, pograbila težak kos železa ter bila svojega soproga toliko časa po glavi, da se je onesvestil, nakar sta ga skupno z ljubimcem zadavila z železno žico. Morilec sta se pred umorom poljubila, po umoru pa objela, nakar sta šele sežgala okrvavljeno perilo svoje žrtve. Obtoženka sledi izvajanju državnega pravdnika z mirno in hladnokrvno preudarnostjo, dočim zre njen soobtoženec neprestano topo predse v tla.

Ravnokar so dospela:

Pravi kraški teran

à liter Din 36.—

Mardešičev vičan - črnina

à liter Din 14.—

Viški opolo

à liter Din 12.—

Ta in druga pristna vina toči

restavracija

»LJUBLJANSKI DVOR«.

Abonente na hrano po zelo nizkih cenah.

— V motorni ladji v Ameriko. Iz Milana poročajo: Znani tovarnar avtomobilov Bugatti je konstruiral motorno ladjo, s katero hoče prispeti iz Evrope preko Atlantskega oceana v 50 urah. Ladja je 25 metrov dolga in 3 metre široka, ima 2400 konjskih sil in 100 km brzine na uro. S seboj vzame lahko 8 potnikov in za 60 ur materiala za pogon.

— Grozotni doživljaji budimpeštanske operne pevke. Budimpeštanski listi poročajo o zagonetni historiji, v katero je zapletena mlada budimpeštanska operna pevka Gabriela Rella. Te dni je sodelovala Gabriela Rella pri Beethovenovi proslavi v Debrezinu. Zvečer je bil na gostom velik banket. Ko se je imel pričeti ples, je vstopil v dvorano poštni sel, ki je prinesel operni pevki ekspresno pismo. V pismu je bil list, na katerem je bila naslikana črna roka. Sicer ni vsebovalo pismo niti besedice. Pevka je prebledela ter odšla v svojo sobo. Naslednji večer se je vrnila v Budimpešto. Ko je izstopila pred hišo, v kateri stanuje, iz avtolaksija, je prestrašena odskočila: Na šipi vežnih vrat se je pojavila črna roka. Prestrašeno pevko sta morala spremiti v njeno stanovanje šofer in policijski stražnik. Šaljivca niso mogli izslediti. »Črna roka« straši gospodično Rella že od Silvestrovega večera skoraj vsak dan in vsako noč. Ponovno jo je poklical sredi noči k telefonu. Globok moški glas je javil samo, da je pri telefonu »Črna roka«. Operna pevka je prijavila misteriozno zadevo že davno policiji, ki je naročila telefonski centrali, da naj na telefonsko številko pevke pazi, toda »Črna roka« se zna policiji spretno umikati. Se isti večer se je oglasila zopet pri telefonu. Doslej ni mogla najti policija o misterioznem individiju niti najmanjšega sledu.

— Avtor telefonskih pobalinstev na Dunaju — zdravnik? Kot smo poročali so se vršile na Dunaju že dalje časa telefonične mistifikacije ognjegasev, resilne postaje in privatnih oseb. Sedaj je bil končno aretiran neki 33-letni zdravnik kot nujno sumljiv, da je avtor omenjenih pobalinstev. Zdravnik sicer taji, vendar pa govori za njegovo krivdo toliko obremenilnih okoliščin, da ga je izročila policija sodišču. Preiskava se nadaljuje.

Ljubljana.

— Cvetlični dnevi. Razna društva prirejajo po ljubljanskih ulicah ob ponudbi cvetlic nabiranje prispevkov za razne namene. Z ozirom na tozadevne upravičene pritožbe občinstva, objavlja policijska direkcija, da bo dovolila take prireditve samo v slučajih, kjer bo v tozadevnih prošnjah nedvomljivo dokazano, da se bo čisti dobiček uporabljal le v dobrodelne in humanitarne namene. Prošnje, v katerih ta okolnost ne bo na verjeten način dokazana, se bodo zavrnile.

— Dr. Julius Kugy bode imel v petek 29. aprila v Ljubljani svoje zaključeno predavanje o Julijskih in Zapadnih Alpah. Predstavil nam bode poleg naših planinskih krajev, ki jih iz prejšnjih predavanj še ne poznamo, posebno divne gorske kraje Zapadnih (švicarskih in francoskih) Alp in svoje tamošnje težavne, velezanimive ture. To predavanje bo povsem samostojno. Iz življenja med našimi Trentarji bo nam posebno predstavil tudi našim starejšim planincem dobro znanega pokojnega Andreja Komaca, najboljšega in najbolj simpatičnega gorskega vodnika, ki je z njim prepotoval ne samo naše, nego tudi tirolske in švicarske Alpe.

— Za šolsko predstavo »Triglavske bajke«, ki jo danes popoldne ob treh v dramskem gledališču, so samo še sedeži po 6 Din pri gledališki blagajni (dopolne v opernem gledališču, pred predstavo pa v dramskem) na razpolago.

— Opozorjamo na vijolinski koncert slovenske umetnice Vide Jerajve, ki se vrši v petek, dne 6. maja 1927 ob 20. uri v Filharmonični dvorani. Spored je sestavljen iz raznih klasičnih komadov za vijolino in klavir. Klavirsko spremljevanje je prevzel pianist Dr. Danilo Švara, ki je znan kot izvrsten klavirski spremljevalec. O sporedu kaj

več prihodnjič. Predprodaja vstopnic v Matični knjigarni, cene običajne — koncertne.

— Kolo jugoslovenskih sester v Ljubljani bo imelo v četrtek 28. aprila ob 16. uri izredno odborovo sejo.

— Žepni robci, nogavice, kravate, srajce itd. po solidnih cenah najljepše kvalitete pri FR. PAVLIN, Gradišče 3.

— Društvo »Kuratorij slepcev« naproša vabljene gospe in gospodične, da nai se zanesljivo udeležijo seje, ki bo ta petek dne 29. aprila ob 5. uri popoldne v I. nadstropju kavarne Emona radi prireditve »Dneva slepih«.

— Karamboli. Včeraj smo poročali o tragičnem dogodku v Zgornji Šiški. Kakor so ugotovili, je ime onemu šoferju, ki je nesrečo zakrivil, Bogomir Dombrič in je uslužben pri tržiškem industrijalcu Glanemannu, ki stanuje v Zagrebu. Številka njegovega avtomobila je rdeči C-3083. — Uro poprej, predno se je pripetila težka nesreča v Zgornji Šiški, pa se je isti avtomobil zadel v avtomobil uradnika Trboveljske premožkopne družbe Franceta Goloba. Pri karambolu na Dunajski cesti, so se obema avtomobiloma odtrgale blatnice. Golob ima 5000 dinarjev škode, Dombrič pa 3500 Din. Dombrič je nato za silo popravil avto ter odbrzel naprej. V Zg. Šiški se mu je pripetil drug, toda mnogo bolj usoden karambol. — Na Dolenjski cesti se je zadel motociklist inž. Rado Mally, ki se je peljal na motornem kolesu z glavo v zatvornico železniškega prelaza. Motociklist je lažje poškodovan na glavi in po ustnicah, njegova spremljevalka v priklopnem sedežu pa je ostala nepoškodovana. Znatno pa je pokvarjeno motorno kolo.

DOPIS.

Iz Tržiča. Tukajšnja obrtno-nadaljevalna šola zaključila tekoče šolsko leto v nedeljo, dne 1. maja z razstavo risarskih in drugih izdelkov v telovadnici meščanske šole. Učni uspehi tega leta so prav povoljni. Obrtna zveza, Čevljarska zadruga in zadruga rokodelskih obrti za Tržič in okolico so določile skupno 12 nagrad, ki jih prejmejo najboljši vajenci. Razstava se odpre z malo slovesnostjo in razdelitvijo izpričeval in nagrad ob 9. uri in zapre ob 6. uri popoldne. Prostovoljni prispevki so namenjeni izletnemu fondu za revne vajence. Šola pohiti namreč dne 3. maja v rudniška okraja Zagorje in Trbovlje, da si ogledajo vajenci tamošnje naprave in se spoznajo z obrtniškimi krogi. Vajence spremlja 6 g. mojstrov in 5 učiteljev. Z ozirom na važen pomen tega izleta prosijo vajenci in šola za mnogobrojne prispevke kot nagrado za priznanje truda cellega leta.

AVTOMOBILSKE NESREČE V BEOGRADU.

Ob pravoslavnih velikonočnih praznikih se je pripetilo v Beogradu več avtomobilskih nesreč: Družba semnih mož, med njimi natakarka Stanimir Marković in Dušan Dragosavljević se je vozila vso noč z avtomobilom po mestu. Zjutraj so bili vsi skupaj s šoferjem vred pijani kot muhe, tako da se je zaletaval avtomobil z ene strani ceste na drugo liki pijanec. Nenadoma je zavozil šofer v železni drog električne napeljave. Ker je drvel avtomobil z velikansko brzino, je bil karambol tako silen, da se je avtomobil popolnoma razbil. Šele čez nekoliko časa so se izvlekli izpod ruševin vsi pasažirji, razven natakarkarje Markovića in Dragosavljevića. Bil je vsi pobiti in razpraskani, vendar pa težje poškodbe ni odnesel nobeden od njih. Se predno so se zavedli, se je zbrala okoli razbitega avtomobila množica radovednežev. Ljudje so razmetali ruševine, pod katerimi je ležal Marković mrtev, Dragosavljević pa smrtno poškodovan. Dragosavljević je umrl par ur nato v velikih mukah v bolnici. Nesrečo je zakrivil šofer, ruski emigrant Giorgije Pojtenko. — Tudi drugo nesrečo je zakrivil šofer nekega avtomobila. Pijani možakar je drvel s tako brzino, da ni mogel prečasnno ustaviti, ko je pridrvel od strani voz električne cestne železnice, vsled česar se je zaletel voz električne cestne železnice z vso silo v avtomobil ter ga dobesedno razbil na dva kosa. Pri vozi cestne železnice se je razbilo samo par šip. Policiji je bilo javljeno, da je bilo več oseb ubitih, več pa ranjenih. Ko pa je prišla na kraj nesreče, je našla tam samo razbiti avtomobil, okoli katerega je stalo par radovednežev, ki so trdili, da sta padla z avtomobila dva otroka, dočim trdi šofer, da ni bilo v avtomobilu nikogar. V bolnico so pa pač prinesli neko žensko, ki je vsa potolčena ter ji je izbitih več zob. Od te ženske pa doslej ni bilo mogoče ničesar zvedeti, ima pretresene živce ter jeclja, kot poročajo beograjski listi, venomer samo: »Jao, gde su moji zubi?«

Kratke vesti.

V Atenah sta bila aretirana general Papai oanu in polkovnik Beisamakise, ki sta znana pristaša generala Pangalosa. Pričakujejo da slede še druge aretacije.

Kongres za pobijanje stekline je bil otvorjen v Pasteurjevem zavodu v Parizu.

V Litvi je bilo znova proglašeno obsedno stanje.

Vojvoda Abruzzi je odpotoval na bojni ladji »Venezia« v Abesinijo, da vrne obisk Ras Tafarija v Rimu. S seboj ima darove italijanskega kralja, med drugim eleganten osebni avtomobil in pa oklopni avtomobil.

V Sangaju je sedaj 8000 japonskih vojakov. Capello in Zaniboni sta bila črtana iz italijanske armade, vendar pa bo dobivala žena Capella še naprej pokojnino.

Sovjetska vlada demantira vse vesti o svojih vojaških pripravah na mandžurski meji.

Vojni minister Worthington - Evans je izjavil, da so znašali stroški ekspedicije na Kitajskem do 1. aprila poldrug milijon funtov.

